

Helsingin kaupungin
Sotepe-lautakunnan jäsenet ja varajäsenet
ko. asioiden valmistelijat, esittelijä
lautakunnan sihteeri

Tämä on Helsingin kaupungin
vammaisneuvoston hyväksymän
asiakirjan sähköinen versio.

Kirje sotepe-lautakunnalle 16.12.2025 kokousasioista

Asia: Vammaisneuvostolta tulee pyytää lausunto vammaisia henkilöitä koskevista päätöksistä

Vammaisneuvostoa ei ole kuultu sotepe-lautakunnan päätettävänä olevien (16.12.2025) kuljetuspalvelumatkojen asiakasmaksujen korotuksista eikä vammaispalvelujen lyhytaikaisen huolenpidon ylläpitomaksuista.

Vammaisneuvosto on vaikuttamiselin, jonka toiminta on kunta- ja hyvinvointilakien mukaan lakisääteistä. Kuulemisen kautta on tarkoitus edistää vammaisten ja pitkäaikaissairaiden ihmisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia. Helsingin vammaisneuvostossa on jäseniä ja varajäseniä yhteensä 19 vammais- ja pitkäaikaissairaiden järjestöistä.

Myös Suomen ratifioiman YK:n vammaisyleissopimuksen ja lainsäädännön perusteella vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan / hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla vammaisneuvosto arvioi olevan vaikutusta vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden yhdenvertaiseen kohteluun ja palvelujen saatavuuteen.

Helsingin vammaisneuvosto on huolissaan siitä, että se ei pääse vaikuttamaan asioihin niiden valmisteluvaiheessa. Saamme joistakin asioista tiedon vasta sitten, kun ne jo ovat sotepe-lautakunnan käsittelyssä. **Vammaisneuvosto korostaa kuulemisen merkitystä vammaisia koskevien päätösten valmisteluvaiheessa.**

Olemme ilmaisseet huolestamme vaikuttamismahdollisuuden rajallisuudesta aikaisemmin sotepe-lautakunnalle 13.1.2025. ([kirje osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.](#))

Tuolloin kyse oli vuonna 2025 voimaan tulleista vammaisten henkilöiden palvelujen asiakasmaksujen korotuksista, joiden valmisteluprosessissa ei kuultu vammaisneuvostoa. Aktiivista osallistumismahdollisuutta ei mahdollistettu.

Kuljetuspalvelujen asiakasmaksut

Vammaisneuvosto uudistaa [esityksensä sotepe-lautakunnalle kuljetuspalvelumatkojen asiakasmaksujen omavastuuosuuksien tasosta](#). (7.11.2023)

HSL-matkan kertalippuun myönnetään 50 prosentin alennus, kun henkilön toimeentulo perustuu takuueläkkeeseen, kansaneläkkeeseen tai kuntoutustukeen. Vammaisille henkilöille voimassa oleva kuljetuspalvelujen omavastuu on kuitenkin normaalihintaisen HSL:n kertalipun suuruinen eikä omavastuusta saa alennusta.

Vammaiset ja pitkäaikaissairaat henkilöt saavat matkalipuista 50 prosentin alennuksen, jos tietyt ehdot täyttyvät. Ks. <https://www.hsl.fi/liput-ja-hinnat/alennusryhmat/liikuntarajoitteiset>

Vammaisneuvosto esittää, että sotepe-lautakunta yhtenäistää Helsingin kuljetuspalvelujen asiakkaan omavastuun vastaamaan julkisten liikenteen HSL-kortin alennuksia. Vammaisten henkilöiden tulee saada sama alennus, jonka muutkin vammaiset henkilöt ja asukkaat saavat käyttäessään julkista liikennettä.

Matkapalvelu on julkista liikennettä korvaava kuljetuspalvelu, joka mahdollistaa yhdenvertaisen liikkumisen. Näin ollen, jos henkilöllä on oikeus julkisen liikenteen matkalla alennukseen, tulisi tämän siirtyä myös vapaa-ajan matkoihin ohjaavaksi hinnoitteluperiaatteeksi.

Vuositasolla alennus helpottaisi vammaisen henkilön kuljetuspalvelujen vapaa-ajan matkoissa (18 yhdensuuntaista/kk) useita satoja euroja. Nykyisessä käytännössä tämä on lisäkulu, joka kohdistuu pienituloisiin ihmisiin.

Oikeus alennukseen on helposti todistettavissa kansaneläkkeensaajan kortilla tai Kelan erillisellä todistuksella kansaneläkkeestä, takuueläkkeestä tai kuntoutustuesta. Kaupunki laskuttaa kuljetuspalvelujen omavastuuosuudet sähköisesti asiakkailta jälkikäteen. Kaupungilla on mahdollisuus selvittää kuljetustukipäätöksen yhteydessä oikeus halvempaan omavastuumaksuun.

Vammaispalvelujen ylläpitomaksut

Vammaisneuvostolta tulee pyytää lausunto vammaispalveluiden lyhytaikaisen huolenpidon maksujen korotuksista ennen päätöstä.

Helsingin vammaisneuvosto

Sirpa Puhakka
puheenjohtaja

Kristiina Karhos
varapuheenjohtaja

Arzu Caydam-Lehtonen
varapuheenjohtaja

Jakelu: SOTEPE- lautakunnan jäsenet, varajäsenet, valmistelijat, esittelijä, sihteeri, ryhmien sihteerit